

Social- og indenrigsminister Karen Ellemanns talepapir

Anledning	Besvarelse af BEU L 113 samrådsspørgsmål E, F, G og H.
Dato / tid	Mandag den 14. marts 2016 kl. 16-17.15
Talens varighed	9-10 min.
Sted	Beskæftigelsesudvalget

Det talte ord gælder

L 113

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om individuel boligstøtte, integrationsloven og forskellige andre love. (Kontanthjælpsloft, 225-timersregel, ferie til uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere m.v.).

Af beskæftigelsesminister Jørn Neergaard Larsen

Samrådsspørgsmål E

”Social- og indenrigsministeren bedes forholde sig til konsekvenserne af lovforslaget på det sociale område, herunder særligt om lovforslaget vil skabe flere udsættelser som Boligselskabers Landsforening advarer mod og mere hjemløshed i Danmark, som Kommunernes Landsforening advarer mod.”

Samrådsspørgsmål F

”Social- og indenrigsministeren bedes redegøre for, hvilke sociale tiltag regeringen vil iværksætte for at kompensere for de negative konsekvenser ved lovforslaget, herunder om regeringen iværksætter tilstrækkelige tiltag, der (1) sikrer et mere rummeligt arbejdsmarked, og (2) sikrer, at ingen mister deres hjem som følge af lovforslaget.”

Samrådsspørgsmål G

”Social- og indenrigsministeren bedes redegøre for i hvilket omfang, Social- og Indenrigsministeriet har været inddraget i vurderingerne af konsekvenserne af lovforslaget – når de har vedrørt social- og indenrigsministerens ressort – særligt i vurderingen af, om lovforslaget kan føre til flere hjemløse, som Kommunernes Landsforening advarer mod. Ministeren bedes i den sammenhæng forud for samrådet fremlægge dokumentation for korrespondance mellem Social- og Indenrigsministeriet og Beskæftigelsesministeriet om lovforslaget.”

Samrådsspørgsmål H

”Vil social- og indenrigsministeren redegøre for, om det er ministerens opfattelse, at lovforslaget tager tilstrækkeligt hensyn til mennesker med handicap, der modtager kontanthjælp?”

[Indledning]

Tak for spørgsmålene.

Beskæftigelsesministeren og jeg vil i dag besvare de fire spørgsmål sammen og samlet.

Jeg er glad hver gang, jeg har lejlighed til at uddybe og debattere regeringens politik på socialområdet.

Og jeg gør det gerne i Beskæftigelsesudvalget, for en af regeringens fornemste socialpolitiske opgaver er at løfte mennesker fra en tilværelse på passiv offentlig forsørgelse til et aktivt liv med job.

Ikke dermed sagt, at et liv uden arbejde er et dårligt liv. Man kan sagtens leve et godt og indholdsrigt liv, selv om man ikke har mulighed for at deltage på arbejdsmarkedet. Et liv med familie, gode venner og aktiv samfundsdeltagelse.

Og socialpolitikken handler om meget andet og meget mere end at løfte mennesker fra overførselsindkomst til beskæftigelse.

Men uanset, hvordan man vender og drejer det, så er der meget livskvalitet forbundet med en stærk tilknytning til arbejdsmarkedet.

Det gør sig gældende for den enkelte. Det gør sig også gældende for samfundet som helhed. Fordi en stærk tilknytning til arbejdsmarkedet generelt i befolkningen giver os mulighed for at tage hånd om socialt udsatte, mennesker med handicap og andre, der har brug for støtte og hjælp.

Med disse indledende ord vil jeg gerne give ordet videre til beskæftigelsesministeren, der vil give sin besvarelse af samrådsspørgsmålene E, F og G.

[Beskæftigelsesministerens besvarelse af samrådsspørgsmålene E, F og G]

[Samrådsspørgsmål E, F og G]

Beskæftigelsesministeren har givet meget klare svar på spørgsmålene om arbejdet med og konsekvenserne af det lovforslag, der er anledningen til dagens samråd.

Det kan jeg i sagens natur ikke gøre bedre end min kollega, for det er jo beskæftigelsesministerens lovforslag.

Jeg vil dog gerne komme med nogle supplerende betragtninger set fra min stol som social- og indenrigsminister.

Det er sådan, at regeringens politik og indsatser går på tværs.

Socialpolitikken er for eksempel på smukkeste vis vævet sammen med både sundheds-, uddannelses- og beskæftigelsespolitikken.

Heldigvis! For det er forudsætningen for en god social-, sundheds-, uddannelses- og beskæftigelsespolitik.

Derfor ser jeg det også som den naturlige ting i verden, at mine kollegaer tager socialpolitiske hensyn, selv om jeg for tiden har monopol på titlen som socialminister. Ligeså naturligt som at jeg har blik for andet end social- og indenrigsområdet.

Så er der spørgsmålet om sammenhængen mellem udsættelser, hjemløshed og ydelsesreformer.

Mennesker, der lever i ufrivillig hjemløshed, er nogle af de mest sårbare og udsatte i vores samfund, og hjemløshed skal bekæmpes.

Samrådsspørgsmålet antyder, at der er en tæt sammenhæng mellem økonomi, udsættelser og hjemløshed. De sociale udfordringer, vi har i Danmark, er desværre langt mere komplekse, og der findes ikke snuptagsløsninger.

Som beskæftigelsesministeren var inde på, viser en rapport fra SFI, at der typisk er tale om et sammenfald af flere faktorer, når lejere sættes ud: Manglende styr på økonomien, gæld, psykiske problemer, misbrug, skilsmisse osv.

SFI har også vist, at det næsten er 4 ud af 5 hjemløse borgere, der enten har en psykisk sygdom, misbrugsproblemer eller begge dele.

Derfor er det også sund fornuft, at man hverken i forbindelse med det aktuelle lovforslag eller i forbindelse med kontanthjælpsreformen – under den tidligere regering – har forsøgt sig med at gætte på, hvordan hjemløsheden påvirkes. Hjemløshed var nemlig også til debat den gang.

Men som sagt så skal hjemløshed bekæmpes. Og vi ved, at det, som hjælper hjemløse ud af hjemløshed, er intensiv bostøtte og en permanent bolig.

Derfor har regeringen afsat mere end 30 mio. kr. til at udbrede de bostøtte-metoder, som, vi ved, virker. Og vi er gået sammen med KL om at undersøge, hvordan kommunerne nemmere kan bygge flere billige boliger. Det er midler, som bygger oven på Hjemløsestrategien, hvor vi afsatte en halv milliard kroner til netop at hjælpe mennesker ud af hjemløshed.

Jeg kan også nævne, at jeg er ved at lægge sidste hånd på arbejdet med at udarbejde nye langsigtede sociale mål.

Jeg har allerede haft en række møder med KL, fonde samt frivillige og faglige organisationer for at sikre, at alle i videst muligt omfang tager ejerskab til målene. Så de nye mål bliver mere end blæk på papir. Så de kommer ud og virker i virkeligheden.

På fredag har jeg en ny møderække med interessenter, og vi vil snart præsentere de nye mål. Men jeg kan allerede i dag afsløre, at der er rigtigt mange, som deler regeringens ambition om, at vi skal blive bedre til at forebygge og afhjælpe hjemløshed.

[Samrådsspørgsmål H]

Så er der spørgsmålet om, hvorvidt lovforslaget tager tilstrækkeligt hensyn til mennesker med handicap, der modtager kontanthjælp.

Først og fremmest skal man hæfte sig ved, at den politiske aftale om 'Jobreform fase 1' tog hensyn til personer med nedsat arbejdsevne.

Aftalepartierne var selvfølgelig helt opmærksomme på, at der er mennesker, som kun i begrænset omfang kan reagere på økonomiske incitamenter. Jeg citerer fra aftaleteksten:

"Aftalepartierne lægger vægt på, at udsatte borgere skal have en indsats og afklaret deres arbejdsevne og forsørgelsesgrundlag.

For personer på kontanthjælp, som har væsentlige helbredsmæssige problemer, skal kommunerne tage stilling til, om der er grundlag for at forelægge sagen for rehabiliteringsteamet, med henblik på at tage stilling til, om der for eksempel bør igangsættes et ressourceforløb."

Lovarbejdet har givet anledning til nogle justeringer for mennesker, der bor i en handicapbolig. Selvfølgelig studerer regeringen nøje hørings svar og lytter til gode argumenter i debatten.

Og jeg synes, det er fornuftige justeringer, der flugter fint med den balance, der er tilstræbt i aftalen: Stærkere tilskyndelse til at arbejde og sociale hensyn.

For selvfølgelig skal der tages hensyn til mennesker, der har en funktionsnedsættelse. Det er mennesker, der i mange tilfælde har brug for hjælp og støtte. Vi skal som samfund være gode til at yde denne hjælp og støtte – også bedre end i dag. Vi skal blive klogere på, hvilke indsatser, der virker og hvorfor.

Men jeg vil også gerne minde om, at mennesker med handicap først og fremmest er medborgere på lige fod med alle os andre.

Mange bidrager på arbejdsmarkedet. Enten fordi deres funktionsnedsættelse ikke har konsekvenser for arbejdsevnen, eller fordi der er skabt rammer på arbejdsmarkedet, som de kan bidrage inden for.

Jeg synes, at dette aspekt er druknet i debatten om kontanthjælp til mennesker med handicap, og det kan være problematisk.

En af de barrierer, som mennesker med handicap møder i bestræbelserne på at få et job, er fordomme. Fordomme, der blandt andet næres, når der fokuseres på, hvad mennesker med handicap ikke kan – frem for at fokusere på alt det, der kan lade sig gøre.

Sagt på en anden måde: Der skal tages hensyn til mennesker med handicap, når gode argumenter taler for det. Men udgangspunktet er, at de møder samfundet som alle os andre.

[Afslutning]

Afslutningsvis vil jeg gerne trække min tilgang til socialpolitikken helt klart op. Når vi har sociale problemer i Danmark, så skyldes det ikke, at de sociale ydelser er for lave. Og løsningen er ikke at sætte dem op.

Det siger jeg ikke for at underkende, at økonomien kan være stram for nogle mennesker. Det kan den. Jeg siger det, fordi jeg tror, at det, de fleste socialt udsatte mest af alt ønsker sig, er den rette støtte og hjælp til at få et bedre liv. Og det er det, som vi i regeringen arbejder for.

Tak for ordet.